9e JAARG. № 225.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar f 24.– ℔ halfjr f 12.– ℔ maand f 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 25 SEPTEMBER 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letters betalen dubbeld, Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

VERTREK DER LANDMAIL
In de maand October den 9den en 26sten.

ADVERTENTIEN.

Op Vrijdag den 29sten September 1861.
zal ten burele van den Resident van Soerabaija,
EENE UITBESTEDING
worden gehouden voor den
overvoer van 350 tonnen STEENKOLEN van uit het Hoofd-depôt te Soerabaija, naar **Banjermassing.**

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen op gemeld bureau ter inzage.

SOERABAYA, 20 *September* 1861.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(1475) **CH. TROMP.**

(*Voor het land*) Op Maandag den 7den October e. k. zal ingevolge bekomen magtiging door den onder directeur der genie in de 3de militaire afdeeling op Java ten zijnen bureele aan de Krambangan gelegen, in het openbaar worden aanbesteed, de **LEVERING VAN GENIE GOEDEREN** voor de dienst van het jaar 1863 als: **hang- en sluitwerk, ijzerwerk, gereedschappen, glaswerk, verwstoffen, Europesche metselsteenen, brandblusch middelen** enz. nader omschreven in de voorwaarden, die ter lezing liggen ten bureele van de handelsvereeniging en van den ondergeteekende, bij wien tevens nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.

SOERABAYA, *den* 16*den September* 1861.
Le Luitenant Kolonel voornoemd
(1455) **J. C. R. STEINMETZ.**

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op **Dingsdag den 15den October 1861** bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild
400,000 Amst. ponden doorgekapt kopergeld,
waarvan een monster bij gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden, bedoeld in de *Javasche Courant* van den 17den dezer No. 66.

Soerabaija, *den* 24*sten Augustus* 1861.
Namens den Resident voornoemd
De Assistent-Resident,
1314) **W. HAPPÉ.**

(*Voor het land.*) De directeur van den Artillerie Constructie Winkel te *Soerabaija* maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat *op den* 15*den October* 1861, des ochtends om 9 ure, ten zijnen bureele eene publieke
UITBESTEDING
zal worden gehouden voor de levering van eenige **artillerie goederen** en **algemeene behoeften van europeschen oorsprong,** voor de dienst van het jaar 1863, waarvan de voorwaarden op bovenvermeld bureau en bij den resident van *Soerabaija* ter lezing liggen.

De Directeur voornoemd.
(1448) **LINDWURM.**

Op Woensdag den 16den October 1861.
zal ten burele van den Resident van Soerabaija,
EENE UITBESTEDING
worden gehouden voor den OVERVOER VAN HOUTWERKEN als:
4385 stuks van **Boenga** naar **Batavia** en
561 „ „ **Boenga** „ **Onrust.**

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAYA, Namens den Resident.
23 *September* 1861. *De Secretaris,*
(1490) **Ch. TROMP.**

VOOR DEN ARMEN.

Aan de gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat ingevolge de bepaling bij gouvernements besluit van den 1sten Mei 1834 No. 4 de gewone drie maandelijksche huis collecte over het 3de kwartaal 1861, ten voordeele van de protestantsche armen dezer gemeente zal gehouden worden als volgt:

Op Vrijdag den 27sten September 1861.

Door den Heer *Hartevelt.*
Chineesche kamp, bezuiden de groote Handelstraat, kavallerie Kampement, Semoet, Bedjagallan, Kalie Anjar, Oendaän en Peneele.

Door den Heer *Bodeman.*
Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade, Boomdwarsstraat, Emdenstraat, Societeit of Bergstraat, Overvaartstraat, Regentstraat, Pekalongan kade en Gatottan.

Op Zaturdag den 28sten September 1861.

Door den Heer *Swart.*
Chineesche kamp, benoorden de groote handelstraat, Officiers Kampement, Kaliemaas Oosterkade, Pagirian, het marine Etablissement.

Door den Heer *van Tijen.*
De Kaliemaas Westerkade, de Kindersteeg, Kabalen, Werfstraat tot aan de Boomstraten, 1e, 2e en 3e Kalisosok.

Door den Heer *Gimberg.*
Nieuw holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Rosendoornlaan en Grisseesche Weg.

Door den Heer *van Lakerveld.*
Krambangan kade, met Dwarsstraten, Kapandjen, Komedieplein, Officiers Paviljoen, Heerenstraat en Boomstraat.

Door den Heer *Hooglandt.*
De weg van Kapoetran, de Kapoetransche dijk tot aan de Dinoijo, Koepang, Sawaän, Embongmalang en Boeboetan.

SOERABAYA, 20*sten September* 1861.
Namens den kerkeraad
der Protestantsche gemeente,
SCHEEPE.

Ingevolge Gouvernements Besluit de dato 3 Mei 1834, zal de gewone driemaandelijksche huiscollecte voor de R. K. Armen, over het 3de kwartaal 1861, gehouden worden op Maandag 23 September 1861 en volgende dagen.

Namens het Roomsch Katholiek
Kerk- en Armenbestuur,
Het Lid, tevens Secretaris.
DE RIJK.

POST - KANTOOR.

Op Vrijdag den 27sten September 1861,
des voormiddags ten tien ure
zullen voor **Bandjermassing** en **Bawean,** brievenpakketten worden gesloten.

SOERABAYA, *De Post-Kommies,*
den 24sten September 1861. (1492) C. WELTER.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 26sten September 1861.
Bij den heer *D. D. van Boeckholtz,* in de chineesche kamp van diverse goederen van de firma *Fraser Eaton & Co.*

Op Vrijdag den 27sten September 1861.
Bij *H. Martens* aan de Werfstraat van diverse goederen en
Bij *A. Bruno,* in de Kampong Bandaran, aan de Kaliemaas, van eene partij houtwerken en 's avonds in het lokaal van den schouwburg alhier van boekwerken van de firma *Gebr. Gimberg & Co.*

Op Zaturdag den 28sten September 1861.
Bij 's Lands algemeene pakhuizen alhier, van afgekeurde onbruikbare Gouvernements goederen. (1466)

Op Maandag den 30sten September 1861.
Bij de heeren *Halewijn en de Veij,* in de stad van diverse goederen en
Bij de heeren *Haije en van Marle,* te Kaliemaas van diverse goederen.

Op Dingsdag den 1sten October 1861.
In de Societeit de Club, te Simpang van drie huizen van de heeren *Anemaet & Co qq,* en *Kooiman qq.*
In de kampong Gemblongan van 3/6 aandeel van een huis van *T. Schutz qq,* en
Bij den heer *J. W. Kok,* te Kembang Djepoon van diverse goederen.

Op Woensdag den 2den October 1861.
Voor het kantoor van den Deurwaarder *Damwijk,* in de stal van drie huizen gelegen te Krambangan toebehoorende aan *von Hebel,* en
Bij den heer *Kuiper,* aan de Werfstraat van diverse goederen.

Op Donderdag den 3den October 1861.
Bij den chinees *Liem Siem,* te Pasar Bong van diverse goederen.

Op Vrijdag den 4den October 1861.
Bij den Pachter der pandjeshuizen *Tan Tong Liep,* in de chineesche kamp van onuitgeloste pandgoederen.
(1501)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER,* **F. KIEL,** *Seegers.*
Soerabaija, 22 *September* 1861.
Eenige kennisgave. (1483)

Bevallen van eene *DOCHTER,* **Sophia Sutherland,** geliefde echtgenoote van
J. J. F. SWART.
Soerabaija, 24 *September* 1861. (1496)

Bevallen van een' *ZOON,* de echtgenoote van
T. G. REIJNHART.
Soerabaija, 25 *September* 1861. (1497)

VENDUTIE
bij
HAYE & VAN MARLE
Maandag den 30sten September 1861.
(1500)

KEDIRIE.

Op Maandag den 30e. September e. k.
zal er te **Soekoredjo** nabij **Kedirie**
VENDUTIE
worden gehouden
Van eenen netten en goed geconserveerden INBOEDEL, bestaande uit:
Gepolitoerde en **ongepolitoerde ronde** en **vierkante tafels, banken, stoelen, ledikanten** van **sonohout, ijzeren kinderledikantjes, Engelsche hang-** en **tafellampen,** een welluidende groote **speeldoos, klokken, eet-** en **theeserviezen, glaswerk, keukengereedschap** en wat er verder zal worden te voorschijn gebragt.

Kedirie, 22 *September* 1861.
(1485) **D. P. ROSS.**

VENDUTIE.

Op een nader te bepalen dag,
zal worden verkocht:

Een **ERF MET HET DAAROP STAANDE NIEUW STEENEN HUIS EN BIJGEBOUWEN** gelegen in de kampong *Mergojosso* naast het Societeitsgebouw **de Club** aan den Simpangschen weg alhier.

Gemeld HUIS heeft zes kamers in het hoofdgebouw, ruime BIJGEBOUWEN, STALLING voor 8 paarden en WAGENKAMER.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van den advokaat KOOIMAN, in de Chineesche kamp, zijnde dit perceel inmiddels uit de hand te koop. (1360)

Op een nader te bepalen dag
zullen de ondergeteekenden publiek doen verkoopen ten verzoeke van SAID ALIE BIN PANGERANG HASSAN ALHABASSIJ.

1e Een **steenen** met **pannen gedekt huis** en **bijgebouwen,** gelegen in de kampong *Mergoyosso* alhier, thans geoccupeerd door de Societeit *De Club.*

2e Een **steenen** met **pannen gedekt huis** en **bijgebouwen** gelegen te *Linoijo,* thans bewoond door den Heer J. CRINCE LE ROY.

(1418) **ANEMAET & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Vertrekdagen van het stoomschip OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,
gedurende de maand September.

Van **Batavia**	naar **Samarang** en **Soerabaya**	3 en	18.
„ **Samarang** „	**Soerabaya**	6 „	21.
„ **Soerabaya** „	**Samarang** „ **Batavia**	10 „	25.
„ **Samarang** „	**Batavia**	12 „	27.

De Agenten,
(1326) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP BATAVIA.

Kaptitein **Keijc.**

Vertrekt naar **Banjermassing** via **Bawean**, *op Vrijdag den 27sten September*, des namiddags ten 2 ure.
Adres bij
(1486) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP AMBON.

Kapitein **Vogel.**

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG, **op Zondag den 29sten September.**
Adres bij
(1493) W. CORES DE VRIES.

STOOMVAART
Langs de Noordkust van Java.

Gedurende de maand September is het vertrek der stoomschepen van *Soerabaija* via *Samarang* naar *Batavia* bepaald op
den 7den, 15den, 22sten, en 29sten.
Adres bij
(1401) **W. CORES DE VRIES.**

TE KOOP.

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, de huurregten van het land **Temoeloes en onderhoorigheden,** gelegen aan de *Solo* rivier in de Residentie *Soeracarta*. — De gronden zijn bijzonder geschikt voor de teelt van **SUIKER** en beslaan eene oppervlakte van Cª. 476½ gouvernements Bouws.

Nadere inlichtingen te bekomen bij Mevr. de wed. SCHEINER te SOLO, terwijl de condition van verkoop kunnen worden vernomen bij de ondergeteekenden, alhier.

(1233) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

TE HUUR.

Tegen ultimo October,

ad *f* **110.**

Een zeer ruim luchtig droog en gezond **HEERENHUIS,** gelegen buiten de stad, voorzien van negen kamers, voor en achter galerij, paardenstal voor zes paarden, koetshuis en de noodige bijgebouwen, keuken, dispens, badkamer, bediendekamers en alle gemakken, die worden vereischt. Te bevragen bij den uitgever dezer. (1463)

WEKELIJKSCHE PRIJSOPGAVE
VAN
Klapper-Olie,

prima kwaliteit
f 25.— per picol,
BIJ
DE CLERCQ
Kali-Anjer.

NB. Iedere week zal door middel van dit blad de prijs voor de loopende week worden bekend gemaakt. De OLIE wordt op aanvrage *franco* binnen de stad en voorsteden aan huis bezorgd.

SOERABAYA, *den 21sten September* 1861. (1489)

ETABLISSEMENT GROEDO.

Onze HOUTSTAPELPLAATS te GROEDO, is van **HOUTWERKEN**, van alle dimensien ruim voorzien en kunnen orders ten spoedigste geëffectueerd worden.

Prijs der GEZAAGDE HOUTWERKEN.
100 % *boven Tarief en* **minder**
naar gelang der dimensiën.

(1481) **ZANTHUIS & CO.**

STEMPELPERS

VAN
LE ROY & CO.

Postpapier met naam of initialen gestempeld, tegen denzelfden prijs als het ongestempelde verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk*- visitekaartjes rekenen zij niet meer als voor gewone druk. (1480)

ER WORDT GEVRAAGD.

Een OPZIGTER voor eene **WAGENVERHUURDERIJ**; met de vereischte bekwaamheid die zaak op te rigten en te beheeren.

Adres **E. F.** bureau *Costpost.* (1494)

HOUDERS VAN COGNOSSEMENT
OVER

B & C 8/9 **SB** / **B & C** 10 **BT** / **SB** 11/19	3 kisten / 9 „	inh. kat. manufacturen afgeladen

door **Rahlmann & Co** te *Rotterdam* en alhier aangebragt per het Ned. bark schip *EUGENIE*, kapt. E. J. BARGMAN, gelieven zich ten spoedigste te melden bij

De Agenten,
(1498) E. TEN BRINCK & CO.

MUZIJKGENOOTSCHAP St. CECILIA.

Aan heeren leden wordt bekend gemaakt, dat door bijkomende omstandigheden de gewone repetitie op 26 dezer niet kan plaats hebben.

NAMENS DE DIRECTIE.
De Secretaris,
(1499) **VAN SCHREVEN.**

H. J. WOODBURY'S
PHOTOGRAPHISCH ATELIER.

Gelegen in Bonkaran tegenover de kazerne te Semoet, in de nieuwe Chinesche Kamp. (1291)

Een opperstuurman, Nederlander van geboorte, voorzien van de beste getuigschriften, zoekt eene plaatsing op eene landelijke onderneming.

Adres onder letter **B** bij de uitgevers dezer. (1491)

PEBAQUÉ
CHIRURGIJN DENTIST.

Heeft de eer het publiek mede te deelen, dat hij in deze plaats aangekomen en dagelijks ten allen tijde te consulteren is, in het HOTEL DU COMMERCE, voor alle **tand- en mondziekten,** het **inzetten van kunsttanden,** volgens het nieuw aangenomen stelsel.

Ingeval men zulks verlangt is hij even zoo bereid zijne praktijk buiten 's huis uit te oefenen.

Het verblijf in deze plaats is bepaald op eene maand. (1325)

J. J. UTZMANN

Fabriekant van Pianos en Pianostemmer heeft zijn atelier opgerigt bij de groote *Passeerbaan* in het huis naast den heer **van der Tang** en belast zich met reparatie van **Pianos** en alle andere **muziekinstrumenten.** (1489)

W. SCHEERENS,
KAPPER & BARBIER.

Kalisossok No. 2.

beveelt zich in de gunst van het publiek aan en is bereid om abonnementen aan te gaan. (1484)

Een jongeling, op Java geboren, oud 19 jaar, hebbende verscheidene jaren op de kusten gevaren tot den rang van 2de Stuurman, wenschte zich gaarne op eene TABAKS FABRIEK geplaatst te zien.

Adres Letter **H** bij de uitgevers dezer. (1196)

Uitgave van **LE ROY & CO,** *te Soerabaya.*

ITINÉRAIRE KAART
DER
Residentie Soerabaya,

zamengesteld door den Controleur der 2de Klasse bij de Landelijke Inkomsten en Cultures

H. F. VERPLOEGH.

Op Steen gebragt ter Lithographie van A. J. BOGAERTS, werkzaam aan de Koninklijke Militaire Akademie te *Breda*; op de Schaal van 1 : 200,000. Een Blad, breed 42 en hoog 52 Ned. Duimen binnen het Kader.

Op deze **Kaart** zijn niet alleen aangewezen de Regentschappen *Soerabaya, Sidho-Arjo, Gresik, Lamongan, Sidajoe* en *Modjokerto*, met hunne Onder-Districten, maar ook de groote en kleine Wegen, de Telegraaflijn, de verschillende Grenzen, de Poststations, de Afstanden met het getal Palen uitgedrukt; voorts de Woningen der verschillende Autoriteiten, Koffij- en Zoutpakhuizen, Fabrieken van Particulieren en op Gouvernements-Contract; Bruggen, Rivieren, Sluizen, Dammen, Bergen, Bosschen, Moerassen, Vijvers, enz. enz.

Prijs

Op Doek gedrukt, in Étui,............ *f* **10.00.**
Op Papier, Geverniscl op Rollen......... *f* **10.00.**

Alle boekhandelaren in Indie nemen daarop bestellingen aan.
(1195)

VERSCHE MACASSAARSCHE
ROODE VISCH
bij
(1477) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

WEDEROM ONTVANGEN:
DE GERENOMMEERDE
St. JULIEN MEDOC.
B. VAN LEEUWEN & Co.
bij
(1478) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

Versch Seltzerwater
½ kruiken.
BIJ
(1482) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

ONTVANGEN.
GEASSORTEERD
Hollandsch en Engelsch Zuur.
waarbij
MOSTERDZUUR.
ENGELSCHE GELEIJEN,
in 1/1 en 1/2 potten.
Dito geassorteerde Beschuit.
PUIKE ZOETEMELKSCHE KAAS.
HAMMEN EN BOTER.
Vruchten op water en brandewijn.
SAUCIJS DE WESTPHALE.
EN
Geassorteerde Groentens.

(1479) **C. H. GRIMM.**

PAS ONTVANGEN.

Rolpens en Pekelworst

in vaatjes.

(1487) VAN DEN MUIJSENBERG.

Boomstraat.

Van af aanstaanden Donderdag

zal voor slechts eenige dagen ten huize van den Heer

TWEEHUIS,

aan den **Kallemaas**

Uitgepakt zijn een KEURIG FACTUUR BIJOUTERIEN en GOUDWERKEN tot zeer civiele prijzen.

(1495)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Sommige der kwaadaardigste koortsen zijn in dit eiland overmeesterd geworden met wonderbaar gemak en snel en volkomen tevens door het gebruik dezer verkoelende en bloedzuiverende PILLEN. Derzelver actie als een koortsverdrijvend middel is algemeen vastgesteld, in welk karakter ze zekerder en veel veiliger zijn dan kwikzilver, zelfs in deszelfs zachtste vorm. Deze PILLEN zijn bereid uit zeldzame balsems, zonder eene vermenging van eenige schadelijke zelfstandigheid, van daar komt het dat wanneer de ziekte overmeesterd is men geene vrees behoort te hebben voor het middel zelve, hetwelk te vaak het geval is met die krachtvolle venijnen, die men valschelijk medicijnen noemt, en welke slechts de eene kwaal doen vervangen door eene andere nog moeijelijker te genezen. De Zalf geneest de dorre huid en het kwaad zeer welke dikwerf uit koortsen ontstaan.

Ad. *f* 1,— *f* 3.— en *f* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(1468) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya den 25sten September 1861.

Aangekomen & Vertrokken Personen.

25 September

(*Volgens opgave van de Policie.*)

Aangekomen.

Geene.

Vertrokken.

J. W. Doijer, naar Probolingo. Mejufv. W. Gerrits, naar Banjoewangie. P. P. van der Zon, naar Pasoeroean.

— Onze lezers zullen zeker met veel genoegen de tijding vernemen dat ter reede alhier is aangekomen het Amerikaansch schip *Philomela*, kapt. Ellms, aanbrengende eene lading **IJS.**

ALGEMEEN OVERZIGT.

van den specialen correspondent van den Oostpost.

BUITENLAND.

EERSTE GEDEELTE.

s' HAGE 25 Julij.

(Vervolg.)

En zoo komen wij van zelve 2° tot den afstand van het eiland Sardinie aan Frankrijk. Dat gerucht; sedert maanden telken male bevestigd, telken male wedersproken, verheft zich nog niet tot zekerheid, maar ten minste tot waarschijnlijkheid. Ondanks de officiele dagbladpers in Frankrijk reeds herhaaldelijk dit gerucht meende te moeten logenstraffen, werd van eene Italiaansche zijde eveneens herhaaldelijk medegedeeld, dat de Cavour kort vóór zijn overlijden een tractaat tot afstand van het eiland Sardinie heeft onderteekend en dat Ricasoli bereid zoude zijn dat tractaat na te komen. Die berigten zijn aan een lid van het Engelsche lagerhuis, den heer Kinglake, gewigtig genoeg toegeschenen, om daarover de Engelsche Regering te interpelleren. En ofschoon voor weinige dagen door lord Russell, in afwijking met alle vroegere door hem gehouden redevoeringen, op eenmaal bij gelegenheid van eene interpellatie betreffende Savoije's inlijving bij Frankrijk, het krachtigste bondgenootschap met den overzeeschen nabuur is gepredikt en door dien minister eene zeer verzoenende redevoering wordt uitgesproken, strekkende om de bond der twee Westersche mogendheden in het belang van beschaving en van vrede te versterken, — wordt door dienzelfden minister in de Zitting van het lagerhuis van den 19den dezer eene rede gehouden, die geheel en al in tegenspraak is met het „vergeten en vergeven" dat hij voor weinige dagen heeft doen hooren.

Wat sedert is voorgevallen, het is welligt voor de diplomatie zelve raadselachtig, maar zeker blijkt uit die plotselinge ommekeer, dat de aanhechting van het eiland Sardinie aan Frankrijk meer is dan een bloot gerucht. Wat baat het Frankrijk of de heeren Cobden en Michel Chevalier in het Mansion House te Londen economische en vredelievende redevoeringen hebben uitgesproken? De debatten in het Hoogerhuis van den 19den hebben voorzeker niet gestrekt om den band tusschen de Westersche mogendheden nauwer toe te halen. Napoleon kan weinig voldaan zijn over de wantrouwende taal, door Kinglake, Sir Robert Peel en andere parlementsleden uitgesproken en lord Russell zelf heeft er toe medegewerkt om het immer smeulende vuur te doen ontbranden en het wantrouwen onzer natie ten aanzien van Napoleons heerschzucht te vermeerderen en deze Engelsche minister heeft door zijne dreigende redevoeringen de Britsche natie overtuigd dat Napoleon meer dan ooit voornemens is zich het eiland Sardinie toe te eigenen en de magt van Engeland in de Middellandsche zee te fnuiken. De Engelsche bladen, getrouwe organen der publieke meening, spuwen dan ook hun gal uit op dien Napoleon, dien zij „den keizerlijken roover", „den huisbreker van de Tuilerien" noemen. En Napoleon .... zou Engeland's openlijke tegenwerking omtrent deze aanhechting welligt de ware oorzaak zijner ongesteldheid zijn? Of wel zouden de schandelijke processen in Frankrijk, waarin de aanzienlijksten in den lande betrokken zijn en welke noodwendig strekken moeten om zijn gezag te ondermijnen, hem niet ligchamelijk en zedelijk vermoorden? De toekomst zal die leeren, en indien Napoleon Engeland trotseert hij vergete niet, dat nevens Engeland Duitschland staat, en aan het hoofd daarvan het even waakzame Pruissen. Gelukkig voor Europa, dat Pruissen gespaard is gebleven voor het treurige schouwspel van een koningsmoord!

En zoo zijn wij genaderd 3° tot den koning van Pruissen. Het was den 14den Julij, des morgens tusschen acht en negen ure. De koning wandelde op den weg naar Lichtenthal. Omstreeks half negen ure ontmoette de Pruissische gezant, graaf Flemming, den koning in de nabijheid van de kettingbrug tegenover het Gunzenbacher dal. De koning verzocht den gezant hem te vergezellen. Spoedig daarna viel achter de beide wandelaars een schot; de koning bragt de hand naar het hoofd en toen Z. M. en zijn gezant zich omkeerden, zagen zij eenige schreden achter zich een jong mensch staan, die niets in de handen had. Op de vraag van den gezant „wie hier geschoten had?" antwoordde hij „ik!" — „Op wat? Op wien?" — „Op den koning!" Hij had het pistool met dubbelen loop in het gras geworpen. Daarop nam graaf Flemming den misdadiger in hechtenis en riep om bijstand. Een jong Badensch ambtenaar, die in een rijtuig voorbijreed, kwam hem te hulp. De misdadiger verweerde zich niet. De koning betuigde zijne verwondering, dat de jongman, die nog kort te voren, in de alleë nabij Baden-Baden den koning beleefd had gegroet, dezen aanslag had begaan. Het pistool was met beide loopen afgeschoten, hetgeen op hetzelfde oogenblik moet hebben plaats gehad, daar men slechts een enkelen knal hoorde. De koning zette bedaard den weg naar Lichtenthal voort, waarheen de koningin zich reeds vooruit had begeven. De graaf Flemming reed met de inmiddels toegesnelde personen, die den misdadiger in hun midden hadden genomen, naar het geregtsgebouw. De misdadiger stelde den graaf zijne portefeuille ter hand met de verklaring, dat hij daarin de noodige ophelderingen betreffende zijnen persoon zou vinden. Toen 's konings lijfarts hem onderzocht, bleek het, dat de kogel een stuk van den kraag had weggenomen en aan de linkerzijde van den hals eene kneuzing had veroorzaakt van ongeveer een duim middellijn. Het berigt van den aanslag verwekte algemeen verontwaardiging jegens den dader, deelneming jegens den vorst. Verontwaardiging jegens den dader, Oskar Becker, student in de regten te Leipzig en van geboorte een Rus, wiens daad alleen als het gevolg is te beschouwen van politieke dweepzucht en daarom veeleer te beklagen dan te verafschuwen is en wiens karakter wordt beschreven als hoogst zachtaardig en vriendelijk, doch zeer afgetrokken en in zich zelve gekeerd. Steeds in studiën verdiept, verried hij slechts nu en dan zijne politieke overspanning ter zake van Duitschlands toestand, van zijn moordplan was niemand onderrigt. — Deelneming jegens den vorst, die, hij moge welligt ook al te veel droomen van eene eenheid van Duitschland, van welk verlangen Frankrijk's keizer vast zocht partij te trekken, maar die zich toch onmiskenbaar betoont een edelen beschermer van het liberalismus en op wien juist om de vrijgevige beginselen, welke hij is toegedaan, gansch Europa bijkans het oog gevestigd houdt. Het is dus verklaarbaar, dat de verschillende souvereinen den dus op wonderlijke wijze gespaarden vorst daarom te eerder hunne heilwenschen in eigenhandig schrijven hebben toegezonden. Maar even verklaarbaar is het, dat de feodale en conservatieve partij in Pruissen, en deze heeft een sterken aanhang, naar men weet, dien aanslag bezigt als een wapen tegen het liberalismus. Doch de beginselen van den regtschapen vorst worden door dien aanslag in het minst niet aan het wankelen gebragt, veeleer versterkt. „Het is, helaas!" — zoo antwoordde hij aan de deputatie uit den Berlijnschen gemeenteraad, die te Baden-Baden aan den koning het adres van gelukwensching wegens zijne redding heeft overhandigd — „niet de eerste keer, dat gekroonde hoofden aan zulk een aanslag, ook in ons vaderland waren blootgesteld; het is wijlen mijnen vader twee malen overkomen. In mijn hart blijft nogtans alles onveranderd. Ik mag u verzekeren, dat in mijne gevoelens, in mijne liefde voor mijn volk, geene verandering heeft plaats gehad, en ook niet zal plaats hebben, en dat ook in de beginselen, die mij in mijne regering sedert drie jaren hebben geleid, alles onveranderd zal blijven. Staatkundige uitersten zal ik steeds vermijden." Zoo opregte taal doet de conservatieve partij in Pruissen verstommen. Zoo het behoud van den koning van Pruissen voor Duitschland en voor gansch Europa van groot belang mag worden geacht, aan den anderen kant zal het niet strekken om aan de onderdrukking der Polen een einde te maken. Eigen belang doet den koning Wilhelm I scharen aan de zijde van Rusland, aan de zijde van het absolutisme. Wat dus 4°. het Poolsche vraagstuk betreft, daarin is nog geene merkbare verandering mogelijk, zoo lang de liberale mogendheden òf onzijdig blijven òf Rusland steunen. De bevolking zelve is echter niet bedaarder geworden, ofschoon de nieuwe besluiten, door den Czaar genomen, ten uitvoer zijn gebragt, en reeds de nieuwe Raad van state den 16den dezer door den Aide de Camp des Czaars, generaal Scukhozanett geopend is. In de rede, door den generaal bij die gelegenheid uitgesproken, wordt de wensch des keizers geuit, dat de leden van dezen raad als goede burgers in het belang van het rijk zullen handelen en het vertrouwen zullen waardig blijven, dat de keizer in hen stelt. Aan een gastmaal, dat dien dag door den generaal den leden werd aangeboden, heeft hij meer bijzonder gewezen op den toestand des lands die door de krachtige houding van den raad en de kalmte van het volk geheel naar wensch kan verbeterd worden. Wanneer het volk rustig en met vertrouwen op zijn vorst de toekomst verbeidt, zou het in het bezit worden gesteld van die vrije instellingen, die geluk en voorspoed waarborgen. Zouden de Polen door deze voorspiegelingen en gastmalen zich laten verblinden? Dit is vooral daarom niet waarschijnlijk, wanneer zij letten op de sympathie die mannen als lord Ellenborough en lord Malmesbury dezer dagen in het Hoogerhuis voor dit onderdrukte volk hebben betoond.

Doch, zoo de gemoederen in Polen steeds gespannen zijn, ook de Hongaren zijn meer verbitterd. Wat 5° betreft de Hongaarsche aangelegenheden, moet worden vermeld, dat hetgeen de natie verlangde en regt had te verlangen, met de aanvoering van verkregen regten door wet en geschiedenis ten eenemale is verworpen. De keizer blijft zegevieren door onwil en vasthoudendheid. Liever wil hij onrust zaaijen in zijn land dan den volkswensch gehoor geven. Het is daarom duidelijk, dat men in de Hongaarsche bladen leest: „Men zal ons niet kunnen opdringen, noch door vleijerij, noch door redenering dat het patent van Februarij en de Rijksraad i te anders is, dan een nieuwe weg tot het centraal absolutisme, verborgen onder constitutionele vormen."

Ook de voorsteller van het bekende adres, dat thans door den keizer is verworpen, de heer Deak wil geen stap terugtreden, en nooit eene transactie teekenen die niet gegrondvest is op de erkenning van den wettigen staat van zaken in 1848.

De keizer van Oostenrijk kan overigens spaarzaamheid en orde leeren van den nieuwen Turkschen sultan. 6° Ten aanzien der hervormingen in Turkije moeten wij immers mededeelen dat iedere nieuwe maatregel, door den sultan genomen, getuigt van stipten regelmaat, welken hij in zijn bestuur wil bevorderen. De benoeming van Ali Pacha tot minister van buitenlandsche zaken en van Fuad Pacha tot min. van justitie waarborgen dat zijne maatregelen met goed gevolg zullen worden bekroond. Ook verzet de sultan zich niet tegen de doorgraving van de landengte van Suez, terwijl zijne houding Fuad-Pacha kracht geeft om de beleedigingen van Christenen in Syrie te voorkomen en door zware straffen te beteugelen.

Eindelijk moeten wij 7° aanstippen, dat, terwijl nog steeds sprake is van wijziging in het Fransche en Oostenrijksche kabinet, terwijl de liberale Pruisische minister van Schleinitz zal aftreden ten gevolge van verschil van zienswijze in het nog altijd hangende Sleeswijk Holsteinsche vraagstuk — als zeker wordt gemeld de aftreding van lord John Russell als Engelsch minister van buitenl. zaken, diens verheffing tot het pairschap en vervanging door Sir George Grey. Ook lord Herbert zal als min. van oorlog aftreden.

TWEEDE GEDEELTE.

s' HAGE 8 Augustus.

In de laatste dagen kan men op weinig politieke feiten wijzen: daarentegen des te meer op oogmerken en plannen, die moeten dienen om feiten voor te bereiden, en dan was het wel het Romeinsche vraagstuk, dat nog altijd .... zijne ontknooping nadert. Op dit vraagstuk is in gansch Europa nog bij voortduring in de eerste plaats de aandacht gevestigd. Het is niet meer de vraag: zal den paus zijne wereldlijke magt ontnomen worden? Daarover bestaat bij de groote mogendheden weinig verschil. Rusland en Oostenrijk zullen dit wel nimmer toegeven, evenmin als zij er toe te brengen zullen zijn, om koning Victor Emanuel te erkennen, doch Frankrijk, Engeland, Zweden, Pruissen, allen beschouwen de aanstaande ontheffing van 's pausen wereldlijke magt als eene beslistezaak. Doch op het tijdstip *wanneer* komt het aan. Het kan alleen door den Franschen keizer worden bepaald. Hij heeft slechts zijne troepen uit Rome terug te trekken, en de knoop is doorgehakt. Maar juist omdat van den keizer alleen het tijdstip afhangt, aarzelt hij en deinst nog blijkbaar terug voor de zware verantwoording, welke hij op zich neemt. Het is toch onbetwisbaar, dat hij zich daardoor den haat der katholijken op den hals haalt, die moeijelijk kunnen toegeven, dat dit opheffing van 's pausen wereldlijke magt slechts zijne geestelijke heerschappij bevestigen zal.

Welke is nu des keizers staatkunde? Wat hij vreest, maar toch verlangt tot stand te brengen, dat moeten de omstandigheden uitrigten, dat moet het gevolg zijn van den loop der gebeurtenissen. Hoe langer het tijdstip vertraagd wordt, hoe sterker de stroom is in Italie en eindelijk zal de stortvloed van adressen aan den Franschen keizer om hem te bewegen tot het beslissende besluit niet meer te weerhouden zijn. Van iedere omstandigheid, van ieder incident wordt door de Fransche Regering partij getrokken: iedere misslag van de Romeinsche Regering en vooral van den door Frankrijk zoo gehaten minister van oorlog des pausen, den heer de Merode — zonderlinge tegenstrijdigheid, minister van oorlog van den vredehouder te Rome — wordt zorgvuldig aangeteekend en geboekt. Eene gebeurtenis vooral heeft 's keizers verontwaardiging gaande gemaakt, al wordt zij thans uit vreeze voor de al te snelle gevolgen, gesmoord. Het was dezelfde minister van oorlog, die tot den Franschen generaal te Rome, den heer de Goijon, beleedigende woorden rigtte ten opzigte van diens souverein. De generaal meende zich dit niet te moeten laten welgevallen, daagde den minister uit tot een duel — maar de minister had een goed voorwendsel, een geestelijke is het duel verboden. In gewone omstandigheden en bijaldien tusschen Frankrijk en Rome eene gunstige verhouding bestond, dan was thans reeds de minister de Merode ontslagen, maar de paus laat hem niet los, kardinaal Antonelli, de *alter ego* van den paus, evenmin en in plaats van daarop nu dag op dag aan te dringen, laat de keizer, zoo als men het in Holland heet de zaak maar blaauw blaauw, en bedenkt bij zich zelven, dat als men van den paus is ontslagen, men van zelve ook van zijn minister is bevrijd. Het meerdere sluit het mindere in.

Als een voorlooper van het feit der terugroeping der Fransche troepen mag beschouwd worden het hoogst belangrijk artikel, dat het *Journal des Debats* dezer dagen bevatte en door den kundigen Lemoinne is geschreven. Het blad herinnert in de eerste plaats aan de woorden van den Franschen minister van buitenlandsche zaken, toen hij aan den heer Ricasoli kennis gaf van de erkenning van het koningrijk Italie door Frankrijk:

„Het gouvernement van koning Victor Emanuel zal begrijpen, dat wij, den koning van Italie erkennende, Rome voortdurend moeten bezetten, zoo lang er geene genoegzame waarborgen zullen zijn om de belangen te beschermen, welke er ons gebragt hebben. „Het blad verlangt niets beter, mits duidelijk vaststa welke belangen Frankrijk op zich genomen heeft te Rome te waarborgen. En welke waren deze belangen? Aanvankelijk in 1849 was de beweegreden tot interventie voor Frankrijk, die van Oostenrijk te voorkomen. Dit doel is bereikt, Oostenrijk is niet meer te Rome, of liever, wat aldaar nog Oostenrijksch is, namelijk de koning van Napels en een zeker gedeelte van het Heilig Collegie bevindt zich er alleen door de toelating en de bescherming van Frankrijk. (Dit is volkomen waar, doch dan is het ook eveneer waar, dat Frankrijk indirect de oorzaak is der reactionnaire woelingen te Napels, welke steeds van Rome uitgaan doch thans door den Italiaanschen generaal Cialdini op krachtige wijze worden beteugeld) Oostenrijk is alzoo niet meer te Rome, en het ware dwaling te veronderstellen dat eene andere katholijke mogendheid de taak van Frankrijk op zich zoude nemen. Dit punt als uitgemaakt beschouwende, vraagt de schrijver wederom, waarom Frankrijk alsnu nog een leger te Rome onderhoudt? En het blad komt tot de slotsom, dat wat de Voorzitter der republiek in 1849 noodig achtte om den paus te beschermen, die zich aan het hoofd van alle nuttige hervormingen had geplantst, de keizer der Franschen in 1861 niet meer noodig kan achten, omdat het niet de paus, maar koning Victor Emanuel is, die zich aan het hoofd der liberale en unitaristische beweging heeft geplaatst en omdat hetgeen in 1849 noodig was om de Italiaansche vrijheid en eenheid te regelen, deze thans slechts zoude belemmeren en verstikken. Te regt eindigt de schrijver zijne beschouwingen met deze woorden: „De vervanging van het godsdienstig door het burgerlijk gezag in wereldlijke zaken is on-

verm jdelijk. Het Romeinsche Gouvernement is onveranderlijk en onhoudbaar, en de godsdienst zelve zal hare vrijheid niet terugbekomen, dan wanneer zij zich van deze liverei der slavernij zal hebben ontdaan."

Het overige nieuws uit Italie kan kort worden zamengevat. De geruchten nopens de aftreding van enkele ministers houden stand, doch baron Ricasoli blijft aan het bewind. De Fransche Regering zal spoedig verlof geven om de aandeelen der Italiaansche leening, welke veel bijval ondervindt te brengen op de beurslijsten der fransche beurs, terwijl de aankomst van den Italiaanschen gezant te Parijs, den heer Nigra getuigt van de welwillende betrekkingen, welke Frankrijk steeds met Italie onderhoudt. Ondanks de woelingen in Napels is aldaar in drie dagen tijds voor 10 millioen francs voor de leening ingeschreven, wel een bewijs van het vertrouwen, dat de Italiaansche Regering ook daar geniet. Trager vloeit het geld naar de pausselijke leening en ook de St. Pieterspenning raakt weldra uitgeput.

De bijzondere sympathie, welke Engeland voor Italie koestert, is bij vernieuwing gebleken uit de rede waarmede den 7den dezer het parlement is gesloten. Omtrent de Italiaansche aangelegenheden komt daarin de volgende zinsnede voor: „De gang der gebeurtenissen in Italie heeft geleid tot de vereeniging van het grootste deel van dat schiereiland tot eene monarchie onder koning Victor Emanuel. H. M. heeft zich geheel onthouden van eenige werkzame tusschenkomst in de handelingen, welke tot deze uitkomst hebben geleid, en het is ten deze hare opregte wensch, dat deze zaak geregeld zal worden op de wijze, die het meest bevorderlijk zal zijn aan het welzijn en geluk van het Italiaansche volk."

Opmerkelijk is het, dat in deze troonrede niets omtrent de Hongaren en Polen voorkomt. Of zou men uit den volzin „De betrekkingen van H. M. met de vreemde mogendheden zijn in allen deele vriendschappelijk en bevredigend, en H. M. vertrouwt, dat er geen gevaar bestaat voor eenige verstoring van den vrede van Europa" moeten afleiden, dat Engeland even Oostenrijksch-als Italiaanschgezind is? Maar welke zal dan de houding van Engeland zijn, wanneer Venetie aan Italie zal worden toegevoegd? Men mag het eerder voor houden, dat Engeland inziet, dat voor dit oogenblik de klaagstem der Polen en der Hongaren in Europa geen weerklank kan vinden. De Polen hebben wel den Engelschen consul-generaal te Warschau eene ovatie gebragt als blijk van erkentelijkheid over de in het Britsch parlement over de zaak van Polen gehouden debatten, en Kossuth onderhoudt nog voortdurend betrekkingen met Engelsche partijgangers, doch de Britsche Regering acht het tegenwoordig oogenblik minder geschikt om den Europeschen vrede te verbreken, en aan de misnoegde en wrevelachtige bevolkingen wordt het zwijgen opgelegd.

Trouwens, het moet erkend worden, de spanning, in Hongarije en Polen bestaande, is in de laatste dagen niet toegenomen. De Hongaarsche landdag, die na de ontvangst van het keizerlijk rescript tot eene schorsing der openbare zittingen gedurende vier dagen had besloten, heeft in geheime zittingen overwogen welke gedragslijn zij verder zoude volgen. Reeds in de eerste bijeenkomst heeft zij niet slechts van eene gezamentlijke aftreding afgezien, maar ook het denkbeeld laten varen om aan Europa een manifest uit te vaardigen. De landdag heeft veeleer gemeend den keizer regtstreeks te antwoorden, tot welk einde eene commissie van zestien leden, waarin nagenoeg al de schakeringen der partijen zullen vertegenwoordigd zijn, met het ontwerpen van een adres van antwoord op het rescript belast is, en tot voorzitter van welke commissie de heer Deak benoemd zoude zijn. Ook blijkt het, dat de hoofden der comitaten, die eerst voornemens zouden geweest zijn ten gevolge der aftreding van den hofkanselier Vaij hun ontslag in te dienen, in eene onderling gehouden bijeenkomst van hun denkbeeld zijn teruggekomen en op hunne posten zijn teruggekeerd, na het besluit te hebben genomen, dat geen dier hoofden zijn ontslag zal indienen. Men wil, dat een en ander getuigt van de weinige neiging van den landdag om tot uiterste maatregelen zijne toevlugt te nemen. Nogtans is het te verwachten, dat de landdag de benoeming der vijf en tachtig afgevaardigden naar den rijksraad in den geest van het Februarij- patent zal weigeren. Het keizerlijk rescript moet die benoeming dan ook niet stellig hebben gevorderd, doch zich alleen hebben bepaald bij een vermanen aan de Hongaren om zich op eenige wijze de medewerking aan de verrigtingen van den rijksraad te verzekeren. Nog zijn er velen, die aan de moeijelijkheid van schikkingen geloof hechten, het zijn juist degenen, die thans blijken te regt te hebben voorspeld de onmogelijkheid van het tot stand komen eener coalitie tusschen de Noordsche staten. Zoolang vorst Gortschakoff, de bijzondere tegenstander van Oostenrijk, het beleid over Ruslands staatkunde heeft, zal het bewerken eener toenadering tusschen de groote Noordsche mogendheden een ijdele poging kunnen worden genoemd.

In Polen zoowel als in Rusland zijn dezer dagen geruchten verbreid wegens te verwachten krijgsverrigtingen. De aanleiding daartoe is gelegen in den aantogt van troepen naar het Zuiden en het Westen, het verbod van uitvoer van paarden naar het Zuiden en in nog andere omstandigheden. Ook deze vermoedens zijn in zooverre ongegrond bevonden, dat Rusland zich wel voortdurend in een krachtigen staat van tegenweer blijft stellen, maar dat het karakter van die oorlogstoerustingen geenszins dreigender is dan dat der overige mogendheden.

Ook nopens de Holsteinsche aangelegenheden bewaart de Engelsche sluitingsrede het stilzwijgen. Nogtans zijn het deze verwikkelingen, welke in verband worden gebragt met het bezoek, door den koning van Zweden thans aan den keizer van Frankrijk gebragt. Ook hierover had de keizer zich met den koning van Pruissen willen verstaan, doch na lang aarzelen, heeft deze Majesteit voor de uitnoodiging bedankt. De koning van Pruissen begreep dat Duitschland hem niet ligt zoude vergeten, indien hij zich door den Franschen keizer even hartelijk liet omarmen als de koning van Zweden. Omtrent de Holsteinsche zaak zelve verneemt men, dat door de Deensche Regering aan die van Pruissen en Oostenrijk eene nota is toegezonden, waarin omtrent het finantiewezen van Holstein een voorbehoud gesteld wordt, dat meer in den geest der Duitsche mogendheden zou zijn, en waarin tevens de wensch wordt geuit, om zoo spoedig mogelijk de regtstreeksche onderhandelingen met den Duitschen Bondsdag te hervatten, tot volledige vereffening van het geschil.

Waarover de Engelsche sluitingsrede echter niet zwijgt en niet konde zwijgen, het is over de Amerikaansche verwikkelingen, of liever over den Amerikaanschen oorlog, want die bedroevende tijding is ontvangen, dat die oorlog is uitgebarsten, en wat Europa met nog dieper leedwezen vervult, de eerste veldslag is voor de Bondstroepen eene nederlaag geweest. De berigten uit New-York van 25 Julij, thans ontvangen, houden het volgende noodlottige telegram in: „Het bondsleger, onder generaal Dowell, heeft de stelling der separatisten bij Manassas aangetast en na een gevecht van negen uren, waarbij aan wêerszijden groote verliezen werden geleden drie batterijen vermeesterd. Daarop heeft de generaal Beauregard, eene versterking van 25.000 man ontvangen hebbende, de bondstroepen, op zijne beurt aangetast en ze tot overhaaste vlugt genoodzaakt. Het geheele bondsleger vlugtte in wanorde naar de zijde van Washington, terwijl generaal Dowell te Outreville en te Fairfancourt vergeefsche moeite deed om de verschrikte vlugtelingen tot staan te brengen. De weg van Outreville naar Alessandrie was met gekwetsten bedekt. De Separatisten vervolgden de bondstroepen tot Fairfax, die hunne geheele artillerie, een groot aantal wapenen en munitie en vele officieren verloren. Volgens gerucht is de generaal Johnston onder de gesneuvelden. Ook de vijand heeft zware verliezen geleden. Het leger der separatisten, 90.000 man sterk, stond te Manassas; het geheele bondsleger is naar Alessandrie teruggetrokken. De vestingwerken van Washington zijn nog versterkt, zoodat de stad elken aanval kan wederstaan. Het bondsbestuur heeft van alle zijden versterkingen ontvangen en krachtige toebereidselen worden gemaakt om weder aanvallenderwijze te werk te kunnen gaan. Na de nederlaag bij Manassas zijn reeds 80.000 man nieuwe troepen aangekomen.

De nadere bijzonderheden, omtrent dezen nederlaag ontvangen, doen kennen, dat de redenen daarvan moeten gezocht worden.

1°. in de overhaasting, waarmede Mac. Dowell aanvallenderwijze is voorwaarts gerukt, en 2°. in de gebrekkige organisatie van zijn legercorps, waaromtrent schier ongeloofelijke berigten worden medegedeeld De zuidelijke troepen schijnen veel beter gedisciplineerd. Een langdurige, hardnekkige partijoorlog is thans te vrezen: hopen wij met de Engelsche sluitingsrede dat de Europesche mogendheden zich daarin niet mogen mengen, dat de Amerikaansche oorlog geen Europesche worde!

DUITSCHLAND.

In de *Augsburg Gazette* verscheen onlangs een vreemd artikel in hetwelk onder den titel van „de debet en credit-rekening van Duitschland" beweerd wordt dat wanneer elk land bezat hetgeen het toekomt, alsdan nagenoeg geheel Europa onder het gebied van Duitschland zou behooren. Het bedoelde artikel komt ons zoo buitensporig voor dat wij het de aandacht niet waardig keurden; eenige Parijsche bladen schijnen de zaak meer ernstig te hebben opgenomen. De *Patrie* zegt met betrekking daartoe onder anderen het volgende:

Gedurende de laatste twee of drie jaren zijn er in Duitschland verscheidene kaarten uitgegeven; de vervaardigers daarvan hadden zich het onschuldige vermaak gegund om Europa eenen anderen vorm te geven en om Frankrijk onder de buren te verdeelen.

Wij hebben een van die kaarten voor ons liggen; zij werd eenige maanden geleden uitgegeven en door den geheelen bond verspreid. Zij geeft Normandie en het geheele *Isle de France* (met uitzondering van Parijs) aan Engeland; Picardie, Artois en Fransch Vlaanderen aan Belgie; Lorraine, Alsace en een gedeelte van Franche-Comté aan Duitschland; het andere gedeelte van Franche-Comté, een hoek van Bourgondie, Savoije, Dauphiné en Provence aan Zwitserland; Guyenne, Gascogne en Languedoc aan Spanje; het overige mag Frankrijk, edelmoedig genoeg, behouden.

Toen deze Duitsche aardigheid het daglicht zag, vermeenden wij dat het de aandacht niet waardig was, doch een onlangs in de *Augsburg Gazette* voorkomend artikel heeft ons de zaak in kwestie in het geheugen gebragt. Dat schitterende blad heeft er zich een genoegen van gemaakt om eene droombeeldige vlugt te nemen, ten einde de bezoekers van het bierhuis stof tot praten te geven. Het vraagt welk aandeel Duitschland zal toekomen uit de groote likwidatie welke volgen moet uit den zegepraal van het beginsel der nationaliteiten, en het beroept zich op historische en natuurlijke regten, op geögrafische noodzakelijkheden om dat aandeel zoo groot mogelijk te maken. Als door tooverkracht wordt het geheele oude Duitsche keizerrijk in het leven teruggeroepen.

Over het algemeen genomen wil Duitschland van elk wat hebben, en in waarheid, wij mogen wel dankbaar zijn dat de lumineuse steller van het bedoelde artikel zich voor Duitschland tevreden stelt met Frankrijk alleen Lorraine en Alsace te ontnemen en met de Vogezen en de Ardennen als natuurlijke grenzen aantenemen. In den beginne dachten wij dat de schrijver nog veel verder zou hebben gegaan. Wat is nu het doel van dat vreemde artikel? Is het eene satire of eene volkenwet? Is het eene aanmoediging voor sommige wilde denkbeelden welke in eenige Duitsche hersenkassen huizen? Wij weten werkelijk niet wat wij er van moeten maken; de *Augsburg Gazette* schijnt het door haar opgebouwde kaartenhuisje spoedig te hebben omver geworpen.

Wij hebben het niet ondienstig geacht om het artikeltje in kwestie als eene aardigheid medetedeelen.

— Ook de *Constitutionel* maakt eenige bemerkingen op het boven bedoelde onderwerp, waaruit wij de volgende passages overnemen:

Wanneer het artikel in de *Augsburg Gazette* ernstig gemeend is, waarvan het wel den schijn heeft, dan moet het worden aangenomen als een kostbaar bewijs van de zinsverbijstering waaraan sommige personen lijden, en dat alleen door de gepraal welke de moderne ideés behaald hebben. De excentriciteit van onzen Duitschen schrijver is wel wat ontmoedigend. Sedert den oorlog in Italie zag men in het boven genoemde blad niets anders dan alarmkreten, thans schijnt echter de partij, welker kleur het blad in den bond heeft aangenomen, van taktiek te zijn veranderd. Het is niet langer vrees welke de *Gazette* tracht optewekken maar heerschzucht; zij poogt thans in de Duitsche harten eene liefde tot veroveringen te ontvlammen.

Meer dan een Duitsche droomer zal zich voelen aangetrokken door de fijne schildering van de „debet en crediet-rekening van Duitschland. Het nationale gevoel der Teutonen zal daardoor worden opgewekt en de deklamatien van de *Augsburg Gazette* zullen klinken als het voorspel van eenen oorlogszang in de ooren der laatste ridders van den Rijn. Wij geven echter aan deze soort van verbeelding nog verre weg de voorkeur boven de voorafgegane compositien van de *Augsburg Gazette*. De wijze op welke van Frankrijk wordt gesproken heeft eene zekere bekoorlijkheid voor onzen nationalen trots. Doch hoeveel zwakte wordt hierdoor niet aan den dag gelegd!

Dit vreemde stuk van waanzinnigheid kan de beste regtvaardiging worden genoemd van de Duitsche politiek, welke thans te Coburg, Frankfort, Berlijn, ja zelfs in Weenen, wordt aangekleefd door de vertegenwoordigers van de liberale en populaire denkbeelden.

Wanneer de *Augsburg Gezatte* zich niet ontziet om door het debiteren van excentriciteiten als de boven vermelde die politiek te bestrijden dan mag men dat blad ook niet langer verwijten, dat het tegen alle rede en billijkheid zich verzet. Edelmoedigheid gebiedt stilzwijgendheid."

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Sept.	25	Nederl.	Baron v. Hardenbroek.	Van Rossum.	270	Amsterdam.	28 Mei.	geen.	Soerabaya.	Onbekend.
„	—	Amerik.	Philomela.	F. Ellms.	235	Boston.	1 Julij.	„	„	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Sept.	24	Gouv. stoomer.	Telegraaph.	W. Huisman.	Koerstellende om de West.
„	25	Nederl.	Vice Adm. Gobius.	A. van Duijn.	Nederland. via Prob.
„	—	„	Geertruida Maria.	C. Spiegelberg.	„ „ „ en Pasoer.
„	—	Ned. Ind.	Betsij.	Ongo.	Banjoewangie.
„	—	Engelsche	Henrij Winch.	J. K. Wilson.	Balie.
„	—	Ned. Ind.	St. Oenarang.	S. van Hulstijn.	Batavia via Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Waterloo.	Peenlind.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
„	Cornelia Mathilda.	Snoey.	In reparatie.	„ „ „ „
Engelsche	Maijestic.	J. Jones.	Nederland.	„ „ „ „
Nederlandsche	Copernicus.	G. Visser.	„	„ „ „ „
„	Vice Admiraal Gobius.	van Duijn.	„	„ „ „ „
Fransche	Jules Cezaard	Ropers.	In reparatie.	„ „ „ „
Nederlandsche	Geertruide Marie.	C. Spiegelburg.	In Lossing.	E. ten Brinck & Co.
„	Guurtje & Maria.	Kruit.	Nederland.	„ „ „ „
„	Eugenie.	Bargman.	„	„ „ „ „
„	Nederland.	Hoekstra.	In Lossing.	Schimmelpenninck & Co.
„	Metslen Kruis.	J. P. Zuardeeg.	„	„ „ „
Engelsche	Henrij Winch.	J. K. Wilson.	Balie	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	van der Palm.	Marcus.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Pruiss.	Germania.	Francke.	Amsterdam.	Adam & Co.
Engelsche	Jeannie Oswald.	W. Davies.	Australie.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Eersteling.	C. de Zeeuw Bagchus Wz.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.

[illegible] en Uitvoer te Soerabaija van den 25sten September 1861.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Graaf Dirk III*, gez. C. J. Rotgans.

1000.32 pic. suiker, 40 pic. rotting, N. H. M.; 26 kn. marmeren tegels, J. F. van Leeuwen & Co;

Naar Nederland via Probolingo per het Ned. schip *Vice adm. Gobius*, gez. A. van Duijn.

140 pic. rotting, 1950 pic. koffij, 1001.52 pic. suiker, N. H. M.

Naar Nederland via Tjilatjap per het Eng. schip *Arlequin*, gez. H. Singel

200 pic. tin, 100 pic. rotting, N. H. M.

Naar Balie per het Eng. schip *Henry Winckt*, gez. F. K. Wilson.

6 kn. opium, B. Kopersmit & Co; 4 kn. opium, Thomas & Co.

Naar Nederland via Samarang en Batavia per het Ned. schip *Nederland*, gez. J. Hoekstra.

5022,34 pic. suiker, Schimmelpenninck & Co.

Naar Nederl. via Prob. en Pasoer. per het Ned. schip *Geertruida Maria*, gez. J. C. Spiegelberg.

13 kn. arak, E. Ten Brinck & Co, 8000 pic. koffij, 1502,35 pic. suiker, 500 pic. tin, 150 pic. rotting, N. H. M.

Naar Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stooms. *Oenarang*, gez. S. van Hultyijn.

1 kist kaas, 2 vn. boter, Mc Lennan & Co; 1 kist zagen, Fraser Eaton & Co; 20 kisten wijn, Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 1 kist kazen, 8 kn. drills, 10 bn. kurken, Adam & Co; 15 kn. cambriks, 2 kn. jaconnets, P. Kervel & Co; 2 kn. zijde, 110 pic. klapper olie, 28 pic. smeer, 26 pic. oud koper, 1½ pic. triepang 1 kist sigaren, 1 pak doosjes, Tjoe Kiesiang; 1 kist sarong, 1 kist kleedjes, 8 pic. koperwerk, 20 pic. aardappelen, Diverse Personen.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ƒ 14,60 @ ƒ 14,75.— Nominaal.
ROTTING ⁸/₉.
WISSELKOERS pari.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.